This page was exported from - Svensk-Kubanska Föreningen
Export date: Thu Apr 30 7:22:50 2026 / +0000 GMT

Caracas, där rosorna blommar i skuggan av olja

Caracas, där rosorna blommar i skuggan av olja. Vijay Prashad.

Den indiske marxisten, författaren och politiske analytikern Vijay Prashad skriver om Caracas, olja och Maduro.

I januari, som är torrperioden i Venezuela, blommar ett vackert träd, Rosa de Venezuela, med röda och orange-röda bollformade blomklasar. Senast jag besökte Fuerte Tiuna-området i Caracas, en av de fem platser som drabbades av den US-amerikanska militärens attack klockan 02.00 den 3 januari 2026, såg jag ett stort Rosa de Venezuela-träd i full blom. Venezuela ligger vid den södra kusten av Karibiska havet och har ett varmt tropiskt klimat som gör att en rad vackra blommande träd kan blomstra över hela landet, inklusive i Caracas ? en stad som är överbefolkad på grund av den oljeboom och -krasch som har pågått i ett sekel. I februari, när regnet långsamt börjar falla, blommar träd som är välbekanta på alla liknande breddgrader ? Jacaranda med sina lavendelblå blommor, Araguaney med sina gula blommor.

Rosa de Venezuela. Bild: Wikimedia

Nicolás Maduro, Venezuelas president, som tillsammans med sin fru Cilia Flores sitter i amerikanskt förvar i New York City, älskar blommor. Strax före pandemin var Maduro ivrig att stärka Venezuelas blomsterindustri och börja exportera dessa karibiska juveler till hela Sydamerika. Men sedan skärptes sanktionerna och pandemin kastade allt ur fokus. Maduro växte upp i ett hem i centrala Caracas, med kärleksfulla föräldrar som hade starka idéer om värdighet och rättvisa. Nicolás Maduro García, hans far, var fackföreningsman och förde in socialistiska idéer i hemmet, medan Teresa de Jesús Moros var en hängiven katolik som lärde Maduro, som han berättade för mig många år senare, att ?aldrig vika undan för smärta?.

This page was exported from - Svensk-Kubanska Föreningen
Export date: Thu Apr 30 7:22:50 2026 / +0000 GMT

Nicolas Maduro

Dessa träd omgav hans barndom, som var fylld av sport och hårt arbete. Maduro blev busschaufför och sedan fackföreningsledare. Under hela den tid jag har känt honom har han gärna kallat sig busschaufför eller arbetare, en vanlig man som drevs av Hugo Chávez' enorma karisma till presidentposten i Venezuela.

Det är lätt att bli demoniserad av den amerikanska regeringen. Merparten av medieinfrastrukturen, undervattenskablar och satelliter samt nyhetsbyråer och webbplattformar, ägs av västerländska företag, och det mesta av innehållet kommer till mediehusen ofiltrerat via syndikerings tjänster som Associated Press och Reuters. När USA:s president eller utrikesminister blinkar i en viss riktning verkar medierna följa efter i takt. En del av detta har att göra med den allmänna uppfattningen att USA:s regering är välvillig och att andra tenderar att vara illvilliga eller åtminstone mindre trovärdiga än Vita huset. Folk hånar president Donald Trump, men det minskar inte förtroendet för den allmänna inriktning som USA:s regering har gentemot andra i världen.

Om USA säger att Maduro är en diktator eller att Kubas president Miguel Díaz-Canel är en diktator, följer världens medier efter med små variationer. När USA sa att man hade genomfört en brottsbekämpningsinsats i Venezuela och inte en militär invasion, upprepades detta nästan ordagrant från Tokyo till Lima. Maduro och Flores sitter i fängelse; de glöms sakta bort när pressen går vidare.

Jag åkte till Caracas för första gången 1994 och slogs av stadens skönhet och av den välbekanta ojämlikhet som präglade den. Olja flödade ut ur landet, men det gjorde också dess rikedom. Årtionden tidigare skrev Venezuelas mest berömda oljeminister och en av OPEC:s arkitekter, Juan Pablo Pérez Alfonzo, att olja var ?djävulens avföring?. Det var en förbannelse. I den moderna världen, där olja är vårt viktigaste bränsle, förde den med sig girighet och förstörelse, men sällan rikedom för dem som levde ovanpå den. Utländska oljebolag och deras regeringar behandlade oljeländerna som sina egna och oljefolken som disponibla och irrelevanta. Det var vad Pérez Alfonzo fruktade, och därför vägrade han excentriskt att köra till jobbet, utan gick till sitt kontor varje dag. Det var en sorts protest från denna allvarliga man.

Vijay Prashad

Maduro, en busschaufför, befann sig på andra sidan av detta dilemma och underlättade livet för den venezuelanska arbetarklassen genom att köra dem från fabrikerna till deras hem.

Men när Chávez, militären och sonen till en lärare, dök upp på scenen i början av 1990-talet, blev Maduro motiverad. Varför kunde inte oljerikedomarna användas för att befria det venezuelanska folket från eländet? Jag satt på en italiensk restaurang i centrala Caracas 1994 när president Rafael Caldera, den gamle krigaren inom kristdemokratin, meddelade sitt folk att han trots sina löften skulle återföra dem till Internationella valutafonden (IMF). Det var ett fullständigt svek. Jag trodde att det skulle bli upplopp på gatorna, som hade hänt 1989 (Caracazo). Inget sådant inträffade. Men Chávez, som fortfarande satt i fängelse, funderade över sina chanser och bestämde sig för att kandidera till presidentposten när Calderas mandatperiod slutade 1999. Borde inte oljerikedomarna utnyttjas bättre, så att venezuelanerna inte behövde återvända till IMF för att be om hjälp gång på gång?

Hugo Chávez

Venezuela är hisnande vackert med dramatiska andinska bergstoppar, frodiga amazonasregnskogar, vidsträckta savanner och orörda karibiska stränder. Under allt detta finns världens största oljereserver och en mängd andra värdefulla mineraler och metaller. Pérez Alfonzo hade rätt: olja förstör ett land. Området kring Maracaibosjön hade förorenats kraftigt av de stora oljekonglomeraten, och det venezuelanska folket hade vant sig vid att importera allt de behövde ? inklusive mat, vilket är anmärkningsvärt för ett land i Amazonas och Karibien ? med sina oljeintäkter.

Landets och folkets potential hade slösats bort när Chávez tillträdde 1999, men hans dynamik och vision var övertygande. Det skapade en ny energi i landet, när venezuelanerna tog fasta på sitt förflutna ? Simón Bolivar som befriade dem från den spanska imperialismen ? och använde detta bolivarianska förflutna för att föreställa sig en ny framtid med en ny konstitution (1999) och en ny lag för olja (2001). Pengar flödade in och användes för att bygga sociala bostäder och nya skolor, för att bygga gårdar och mata de fattiga och för att utrota sjukdomar och åkommor som hade blivit endemiska. Att gå genom arbetarklassens kvarter, den nya generationen busschaufförer och grundskolelärare, var att uppleva den livfulla energin i chavismen och bolivarianismen.

När Chávez var i Västbengalen 2005 pekade han på träden och sa: ?De här är som träden från min barndom i Barinas?, och när jag var i Barinas kände jag faktiskt samma sak. Samma år besökte Maduro Indien och blev förtjust i Sathya Sai Baba och blev en anhängare av gurun. Dessa män, som i västerländsk press framställdes som diktatorer, var födda i familjer i lägre medelklassen och

hade ett enkelt uppdrag: att utrota lidandet i sitt land. Det var en uppriktig agenda. Men de var tvungna att konfrontera mycket mäktiga krafter som ville förstöra dem: oljebolagen, gruvbolagen, finansbolagen och de politiska krafter som leddes av den amerikanska regeringen och som inte tolererade någon socialistisk agenda.

Innan pandemin besökte jag delstaten Amazonas i Venezuela, som kanske hade de djupaste problemen med fattigdom och miljöförstöring. Tillsammans med en lokal venezuelansk journalist åkte jag till San Carlos de Río Negro, som ligger längs gränsen mellan Colombia och Venezuela och som hade försummats extremt av alla regeringar och endast var av intresse för smugglare och vanliga gangsters som hade slagit sig ner nära avlägsna gränsregioner. Men här hade det bolivarianska projektet kommit med medicinsk hjälp och med den expertis och politiska vilja som krävdes för att bilda en självstyrande kommun och territoriella församlingar. 1999 års konstitution hade skyddat ursprungsbefolkningens rättigheter, och det ekosocialistiska ministeriet (tillsammans med FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation) genomförde alla slags undersökningar här för att ta reda på mer om dessa rättigheter och säkerställa skyddet av skogarna (inklusive vackra blommande träd). Ungdomar hade rekryterats för att studera till lärare så att de kunde återvända till sina egna städer som skollärare. Jag träffade några av dem, entusiastiska men försiktiga: ?Om detta misslyckas?, sa de, ?kommer vi att förlora allt?.

Amazonas. Foto: Wikimedia

Om detta misslyckas kommer vi att förlora allt. Detta är känslan hos de människor som dagligen samlas i Caracas och på andra håll för att kräva Maduros återkomst. De bryr sig inte om de okända berättelserna i västerländska medier om intriger inom de styrande skikten i Caracas eller om huruvida Maduro har offrats till USA. Det intresserar dem inte. De är oroliga för något betydligt tydligare: om detta misslyckas kommer vi att förlora allt. Om oligarkerna återvänder, oavsett om de tar med sig sina Nobelpris eller lämnar dem hos Trump, kommer de sociala bostäderna att försvinna, de offentliga skolorna kommer att försvinna, vårdklinikerna kommer att försvinna, matpaketen kommer att försvinna och skogarna kommer att huggas ner. Vem kommer att tala för dem, folket i San Carlos de Río Negro långt från Caracas, men också för folket i Petare, ett fattigt område, barrio, i Caracas? Vem kommer att tala för dessa människor, och vem kommer att tala för de blommande rosorna?

Where Roses Bloom In The Shadow of Oil Politics

Vijay Prashad, 260217 (ZT)

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg 40 54 11 -0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap

150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande) Samma swish som ovan.